

Til Justis- og beredskapsdepartementet

Oslo, 29. november 2017

Uttalelse – NOU 2017: 8 Særdomstoler på nye områder

Vedlagt følger uttalelse til oven nevnte høring fra Akademikerforbundet.

Med vennlig hilsen
Akademikerforbundet

Alfred Sørbo
forbundsleder

Anne Grønsund
leder av BiA

Høringsuttalelse – NOU 2017: 8 Særdomstoler på nye områder?

Barnevernspedagogene i Akademikerforbundet (BiA) ønsker med dette å komme med innspill til NOU 2017: 8 om Særdomstoler på nye områder.

BiA er en fag- og interessegruppe for barnevernspedagoger i Akademikerforbundet, som er en fagforening i Unio. Vårt fokus er rettet mot utsatte barn, unge og deres familier, og barnevernspedagogens kompetansebidrag og samfunnsmandat. BiA er opptatt av at utdanningen for barnevernspedagoger må utvikles til en fagintegrert klinisk orientert master for å møte kompetansebehovene i barnevernet. Barnevernspedagogene har et stort ansvar og en viktig rolle og kompetanse i mange barn- og ungetjenester, og er særlig representert i alle deler av barnevernet. Barnevernspedagogen er sammen med flere profesjoner viktige bidragsytere for at barn og ungdommers rettigheter skal innfris. Vi er også opptatt av hvordan det tverrfaglige arbeidet i barnevernet styrkes, da barnevernet er et felt med behov for flere profesjoners bidrag og god samhandling.

Vårt høringssvar dreier seg om den delen av NOUen som omhandler vurdering av om det bør opprettes en egen særdomstol for barne- og familiesakene.

Kommentarer til forslagene

Viktige momenter uansett hvordan systemet utformes

Behandling av tvangssaker i barnevernet ligger i dag hos fylkesnemndene. Barn og foreldres rettssikkerhet ivaretas i dag i hovedsak på en god måte. Vi er dog skeptiske til at det som oftest i behandling av saker bare er en fagkyndig, grunnet en endring for noen år siden. Det er som regel psykologer som benyttes som fagkyndige. Tidligere var det sedvane å benytte eksempelvis kliniske/spesialiserte barnevernspedagoger sammen med psykologer, og slik få et bredere faglig perspektiv i behandling av sakene. Vi mener at uavhengig av om saker behandles i fylkesnemnd eller tingrett, bør det tilstrebes at de som behandler sakene representerer det barnevernsfaglige og det psykologfaglige.

Vi er enige i at dersom behandling av barnevernssaker overføres til tingrettene, så må det etableres et særskilt opplæringsprogram som skissert i NOUen for dommerne. Dette kan dog allikevel ikke erstatte de fagkyndiges/fagdommeres kompetanse og faglige perspektiver.

Barnevernspedagoger kan ikke i kraft av sin grunnutdanning operere som fagkyndig eller sakkyndige, men mange barnevernspedagoger tar spesialiseringer og/eller blir godkjente som kliniske barnevernspedagoger, og får en kompetanse på nivå med psykologspesialister. Denne kompetansen er med å sikre et bredt faglig perspektiv på tvangssakene, med omdreiningspunkt i det barnevernsfaglige perspektivet. Det er viktig at deres kompetanse anerkjennes og stimuleres på samme måte som med psykiatere og psykologer i rettssystemet.

Uavhengig av om barnevernssakene behandles i fylkesnemnd eller tingrett, må barns perspektiv og barneperspektivet ivaretas. Barns perspektiv handler om hvordan barns stemmer tas inn og vektas i behandlingen, mens barneperspektivet angir hvordan det tilrettelegges for

barns deltakelse og medvirkning. Det er viktig med en stadig metodeutvikling for hvordan barn og unge kan involveres, slik at deres rettigheter etter barnekonvensjonen ivaretas.

Et annet område som stadig bør videreutvikles, er hvordan fylkesnemnd eller tingrett kan komme inn med konfliktdempende aktiviteter, som fremmer kommunikasjon og samarbeid om det som skal behandles. Samtaleprosess i fylkesnemnda, rettsmekling, familieråd, gjenopprettende prosesser mm. er eksempler på viktige tilnærminger som kan forebygge og dempe konsekvenser av konflikter eller interessekonflikter.

Vurdering av NOUens løsningsforslag

BiA støtter løsningen som flertallet i utvalget skisserer, dvs. at tingretten overtar ansvaret for barnevernssakene fra fylkesnemnda, forutsatt at den nye løsningen ivaretar perspektivene vi har løftet i dette høringsnotatet.

